

Rolnummers 2542 en 2546
Arrest nr. 2/2004 van 14 januari 2004

A R R E S T

In zake : de beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten, ingesteld door J.-Y. Stevens en anderen en door de v.z.w. Syndicaat van de Belgische politie en anderen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters L. François, M. Bossuyt, A. Alen, J.-P. Moerman en E. Derycke, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de beroepen en rechtspleging*

Bij verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 23 en 24 oktober 2002 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 24 en 25 oktober 2002, is beroep tot gehele of gedeeltelijke (artikelen 129 en 137) vernietiging ingesteld van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 30 april 2002, tweede uitgave) door :

- J.-Y. Stevens, wonende te 5170 Lustin, rue des Quatre Arbres 31, P. Cappuyns, wonende te 1380 Lasne, rue Charlier 5, P. Delcroix, wonende te 1340 Ottignies, chaussée de la Croix 14, E. Lispet, wonende te 5350 Evelette, route de Résimont 127, R. Noga, wonende te 4420 Montegnée, rue Joseph Dejardin 115, en O. Onkelincx-Hubeaux, wonende te 5580 Rochefort, rue des Fermes 11;

- de v.z.w. Syndicaat van de Belgische politie, met zetel te 1060 Brussel, Henri Jasparlaan 114/19, A. Delcourt, wonende te 6141 Forchies-la-Marche, rue des Prisonniers de Guerre 28, E. Lebon, wonende te 5000 Namen, rue des Perdrix 15, R. Bamps, wonende te 6700 Aarlen, route de Neufchâteau 445, A. Moulin, wonende te 5140 Sombreffe, chaussée de Bruxelles 22, M. Liekens, wonende te 1140 Brussel, Vliegpleinstraat 38, J.-M. Le Moine, wonende te 1560 Hoeilaart, Biesmanstraat 77, C. Pevenage, wonende te 1390 Graven, Ruelle des Croix 31, G. Willemart, wonende te 2100 Belgrade, rue des Balsamines 13, C. Denayer, wonende te 5340 Gesves, rue Les Fonds 92, en I. Carlier, wonende te 5000 Namen, rue J. Hamoir 34.

Bij beschikking van 31 oktober 2002 heeft het Hof de zaken samengevoegd.

De Ministerraad heeft memories ingediend en de verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 18 november 2003 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. D. Renders, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;
 - . E. Helpens, adviseur-jurist bij de federale politie, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers L. François en M. Bossuyt verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde partijen gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van het belang van de verzoekende partijen

In de zaak nr. 2542

A.1.1.1. De zes verzoekers, die allen leden van de voormalige luchtvaartpolitie zijn, verantwoordden hun belang bij het beroep door het feit dat de bestreden wet het mammoetbesluit bekrachtigt waarbij zij in het basiskader van de nieuwe politie zijn geïntegreerd, terwijl zij, volgens hen, in het officierskader van de nieuwe politie geïntegreerd hadden moeten worden.

In hun memorie van antwoord wijzen zij erop dat de Raad van State de benoemingen in graden van de voormalige rijkswacht, die zij hadden verkregen bij een ministerieel besluit van 12 september 2002, onlangs nietig heeft verklaard wegens schending van het gezag van gewijsde van vroegere vernietigingsarresten met hetzelfde onderwerp. De Belgische Staat richt zich dus niet naar wat het gerecht beslist en doet alles om de bijzonder onrechtvaardige situatie waarin de verzoekende partijen zich bevinden, in stand te houden.

A.1.1.2. De verzoekende partijen voeren aan dat hun belang om in rechte te treden, vaststaat omdat de bestreden wet een verordenende maatregel bekrachtigt waarin wordt beslist om hen vanaf 1 april 2002, op discriminerende wijze, in het basiskader van de nieuwe politie op te nemen.

In de zaak nr. 2546

A.1.2. De eerste verzoekende partij is het Syndicaat van de Belgische politie. Volgens haar statuten heeft ze onder meer tot doel « het verdedigen en het promoten van de professionele, economische en sociale belangen van haar leden ». Zij is van mening dat ze van het vereiste belang doet blijken in zoverre de bepaling met de lopende jurisdictionele procedures interfereert en een aantal discriminaties bevat die de personen raken wier belangen zij behartigt.

De andere verzoekende partijen zijn hoofdinspecteurs, commissarissen en afdelingscommissarissen 1C bij de nieuwe geïntegreerde politie. Zij achten zich benadeeld door de wijze waarop het koninklijk besluit van 30 maart 2001, artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 - dat zij eveneens hebben aangevochten - en de bestreden wet hen in de nieuwe politie integreren en door de inmenging van de wetgever in de lopende jurisdictionele procedures.

Ten gronde

In de zaken nrs. 2542 en 2546

Ten aanzien van het eerste middel

A.2.1. De verzoekers voeren de schending aan door de artikelen 129 en 137 van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de artikelen 13, 33, 144, 145, 146, 159, 184 en 190 van dezelfde tekst, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name de artikelen 6 en 14 ervan, het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name artikel 1 ervan, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966, met name artikel 14 ervan, de algemene rechtsbeginselen, met name het beginsel van de scheiding der machten, van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, alsmede de artikelen 14 en 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De aangevochten bepalingen wordt verweten dat ze op doorslaggevende wijze de lopende jurisdictionele procedures beïnvloeden en aldus bepaalde bestuursorganen een grondrecht ontzeggen.

De wettelijke bekrachtiging bestaande in artikel 131 van de wet van 30 december 2001 en artikel 137 van de bestreden wet, waarop artikel 129 van die wet betrekking heeft, beantwoordde niet aan diegene die was gepland in artikel 184 van de Grondwet en zou niet aangenomen zijn om tegemoet te komen aan overwegingen van algemeen belang. De bekrachtiging zou uitsluitend gebeurd zijn met de bedoeling om bepaalde categorieën van burgers een beoordeling, door de Raad van State, van de wettigheid van sommige bepalingen van het bekrachtigde koninklijk besluit van 30 maart 2001 te ontzeggen.

De wetgever zou, krachtens artikel 184 van de Grondwet, enkel de taak hebben gekregen om de « essentiële elementen » van het statuut van de personeelsleden van de diensten van de geïntegreerde politie te regelen. Volgens de verzoekers kunnen de in het koninklijk besluit bedoelde overgangsbepalingen echter niet worden opgevat als « essentiële elementen » in de grondwettelijke betekenis van de term. De wet die deze essentiële elementen bekrachtigt, is artikel 136 van de wet van 26 april 2002.

Die bekrachtiging kan niet worden verantwoord, te meer omdat artikel 129 van de bestreden wet de consolidatie consolideert door aan artikel 131 van de wet van 30 december 2001 en aan artikel 137 van de bestreden wet terugwerkende kracht tot 1 april 2001 te verlenen, en zulks op het ogenblik waarop het auditoraat van de Raad van State een verslag uitbracht waarin het zich gunstig uitspreekt over de schorsing van de geconsolideerde akte, en waarbij de verzoekende partijen tijdens de terechtzitting bij de Raad van State opmerkten dat laatstgenoemde, ondanks voormeld artikel 131, bevoegd bleef om kennis te nemen van de regelmatigheid van de geconsolideerde akte tussen 1 april en 30 december 2001.

Het voornemen van de wetgever wordt bovendien bevestigd door het gegeven dat hij die « bekrachtiging » opneemt in een « allegaartjeswet » en dat artikel 184 van de Grondwet hem niet de bevoegdheid verleende om de geconsolideerde akte met terugwerkende kracht te bekrachtigen.

A.2.2.1. Volgens de Ministerraad kan de omstandigheid dat een administratieve akte is aangevochten voor de Raad van State de wetgever niet de uitoefening van een bevoegdheid ontzeggen die hij zichzelf uitdrukkelijk heeft voorbehouden in de machtigingswet. Uit verscheidene arresten die door het Hof zijn gewezen leidt hij af dat, wanneer de wetgever niet voorafgaandelijk in het beginsel van de bekrachtiging voorziet, die bekrachtiging objectief en redelijkerwijze moet worden verantwoord door buitengewone omstandigheden. Te dezen betoogt de Ministerraad dat artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 in geen geval kan worden beschouwd als een verdachte wettelijke bekrachtiging van een onwettige of ongrondwettige administratieve akte, aangezien de aanneming ervan is gebeurd ter uitvoering van artikel 184 van de Grondwet. Hij doet gelden dat artikel 131 van de programmawet enkel een deel van de bij artikel 184 van de Grondwet voorgeschreven wettelijke bekrachtiging heeft uitgevoerd, te dezen het overgangsrecht van deel XII van het koninklijk besluit van 30 maart 2001, om redenen van rechtszekerheid. De andere essentiële bepalingen van het statuut zijn bekrachtigd bij een andere wet, die van 26 april 2002.

A.2.2.2. Ten aanzien van het feit dat het in deel XII van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 vervatte overgangsrecht niet deel zou uitmaken van de essentiële elementen van het statuut in de zin van artikel 184, tweede lid, van de Grondwet, antwoordt de Ministerraad dat het aan de enkele wetgever staat om te beslissen welke de essentiële elementen van het statuut zijn.

Bovendien zouden de talrijke beroepen die tegen het voormelde koninklijk besluit zijn ingesteld bij de Raad van State het essentiële karakter van de overgangsbepalingen aantonen. Uit die elementen zou blijken dat artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, afzonderlijk en in samenhang gelezen met de artikelen 13, 144, 145 en 146 van de Grondwet, met de artikelen 14, § 1, en 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de rechtszekerheid en het beginsel van recht op een eerlijk proces.

A.2.2.3. Ten aanzien van artikel 129 van de wet van 26 april 2002, die terugwerkende kracht verleent aan artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001, onderstreept de Ministerraad dat de Raad van State zelf de terugwerkende kracht van de wettelijke bekrachtiging had gesuggereerd.

Wat betreft de artikelen 136 en 138, 2°, van de wet van 26 april 2002, beklemtoont de Ministerraad hier verder het feit dat de erin vervatte bekrachtiging zou zijn gesuggereerd door de Raad van State en om redenen van rechtszekerheid noodzakelijk geworden was.

A.2.2.4. Artikel 137 van de wet van 26 april 2002 zou eveneens tegemoet komen aan de bekommernis van rechtszekerheid en transparantie die door de verordenende overheid in acht moet worden genomen. Het feit dat

het overgangsrecht nog gedurende een bepaalde tijd van toepassing zal zijn, is het logische gevolg van de hervorming van het politielandschap en de verscheidenheid van statuten in het verleden. Er wordt aangevoerd dat voor een coherente toepassing van deel XII van het koninklijk besluit van 30 maart 2001, dat deel in samenhang diende te worden gelezen met de rechtspositie van het personeel van de politiediensten zoals die bestond op de dag van de inwerkingtreding van de wet van 30 april 2002.

A.2.3. In hun memorie van antwoord doen de verzoekende partijen gelden dat, in tegenstelling tot de beweringen van de Ministerraad, enkel de essentiële elementen van het nieuwe politiestatuut onder de voorbehouden bevoegdheid van de wetgever vallen. Deel XII van het besluit dat is bekrachtigd bij artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 stelt echter bepalingen vast die de overgang vormen van het oude naar het nieuwe statuut. Daarbij kan het niet gaan om bepalingen die essentiële elementen van het nieuwe politiestatuut vormen. De Ministerraad zelf erkent dat het moeilijk is een onderscheid te maken tussen de « essentiële » bepalingen en die welke dat niet zijn. De verzoekende partijen voegen daaraan toe dat de aaneming van het betwiste artikel 131 niet kan worden verantwoord op basis van de rechtspraak van het Arbitragehof in verband met de wettelijke bekrachtigingen. Zij beweren dat alles ertoe leidt te denken dat de in het geding zijnde wet deel uitmaakt van de categorie van de bekrachtigingswetten waarin niet is voorzien. Volgens de rechtspraak van het Arbitragehof zijn dergelijke handelingen van de wetgever niet ongrondwettig indien zij berusten op dwingende motieven van algemeen belang of op buitengewone omstandigheden. Dergelijke motieven en dergelijke omstandigheden zijn te dezen echter niet aanwezig, te meer omdat de artikelen 129 en 137 van de bestreden wet aan de bekrachtiging terugwerkende kracht verlenen. De bekrachtiging kan niet worden verantwoord door een tegenstrijdige rechtspraak (aanhangigmaking alleen bij de Raad van State), noch door de omvang van de toepassing van de bekrachtigde akte, ook al zou die op 40.000 personen van toepassing zijn.

De verzoekers onderstrepen verder het feit dat in de in artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 bedoelde bekrachtiging niet was voorzien vanaf de toekenning van de bevoegdheid om de aangevochten akte aan te nemen maar nadien is beslist met als enige bedoeling de voor de Raad van State hangende procedure te verstoren, zodat de gelijkheid van de partijen voor het gerecht verbroken is.

In de zaak nr. 2542

Ten aanzien van het tweede middel

A.3.1.1. Het middel is afgeleid uit het discriminerende karakter van de bestreden bepalingen, doordat zij de verzoekers hebben benoemd in de graad van inspecteur van politie van de geïntegreerde politie, terwijl zij in de graad van officier benoemd hadden moeten worden, aangezien de dubbele hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en van officier van bestuurlijke politie bekleedden. Daardoor wordt afbreuk gedaan aan het gezag van gewijsde van de arresten van de Raad van State waarbij dergelijke benoemingen zijn afgekeurd, evenals aan akkoorden die met de vakbonden zijn ondertekend, meer in het bijzonder het protocol nr. 11 dat door het Onderhandelingscomité voor de politiediensten is opgesteld.

A.3.1.2. De verzoekers bekritisieren verder die bestreden bepalingen doordat zij de onderluchthavenmeesters en eerste onderluchthavenmeesters bij de rijkswacht, van wie sommigen nog wachtmeester of eerste wachtmeester bij de rijkswacht zijn, in dezelfde graad integreren als de wachtmeesters en de eerste wachtmeesters die vanaf het begin bij de rijkswacht waren, terwijl het diploma, de opleiding, de functies, of nog, de door die beide categorieën ontvangen lonen vóór de hervorming zeer verschillend waren.

A.3.2.1. De Ministerraad merkt in hooforde op dat de verzoekers, in hun verzoekschrift, niet de vernietiging vorderen van de artikelen van het koninklijk besluit van 30 maart 2001. Enkel de vernietiging van de artikelen 129 en 137 van de wet van 26 april 2002 wordt gevorderd. Daaruit zou voortvloeien dat het tweede middel onontvankelijk zou moeten worden verklaard, in zoverre het niets te maken heeft met het beschikkend gedeelte van het verzoekschrift.

A.3.2.2. Wat betreft het feit dat de verzoekers niet zijn opgenomen in het kader van de officieren, doet de Ministerraad in de eerste plaats opmerken dat de verschillende arresten van de Raad van State waarop zij zich baseren tot verschillende conclusies komen naargelang Franstalige kamers van de Raad van State dan wel Nederlandstalige kamers uitspraak hebben gedaan. Artikel 2, tweede lid, van de wetten van 17 november 1998 houdende integratie van de zeevaartpolitie, de luchtvaartpolitie en de spoorwegpolitie in de rijkswacht zou een vrijwaringsclausule vormen krachtens welke de overgeplaatste politieambtenaren die, vóór hun overplaatsing, de

hoedanigheid hadden van officier van gerechtelijke politie en/of officier van bestuurlijke politie die hoedanigheid behouden, ongeacht de graad waarin ze worden geïntegreerd. De tekst zou geenszins de verplichting opleggen om aan de betrokken ambtenaren een welbepaalde graad te verlenen. Die interpretatie zou overigens bevestigd zijn door verscheidene arresten van de Raad van State in verband met de spoorwegpolitie. Het zou discriminerend zijn diegenen te bevoordelen die geopteerd hebben voor hun overplaatsing naar de personeelscategorie met bijzondere politiebevoegdheid van het operationeel korps van de rijkswacht ten aanzien van diegenen die houder zijn van dezelfde oorspronkelijke graad en dezelfde functie en ervoor gekozen hebben onderworpen te blijven aan hun vroeger statuut. Het zou eveneens logisch zijn en in overeenstemming met het niet-discriminatiebeginsel dat de gewezen leden van de ex-luchtvaartpolitie, die houder zijn van dezelfde oorspronkelijke graad en een gelijkwaardige functie, allen op identieke wijze worden behandeld bij hun opname in de geïntegreerde politie.

De Ministerraad onderstreept dat de wetgever dezelfde logica heeft gevolgd in verband met de enige veldwachters. Zij hadden vóór de hervorming de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie en, hoewel zij opgenomen zijn in het middenkader van de geïntegreerde politie, heeft de wetgever hun hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie uitdrukkelijk verankerd, ongeacht de graad waarin ze worden opgenomen. De stelling van de Ministerraad zou tevens zijn bevestigd bij artikel 119 van de wet van 26 april 2002.

Wat betreft het protocol nr. 11 van 21 april 2000 van het Onderhandelingscomité voor de politiediensten, zouden de verzoekers daaraan een slechte interpretatie geven. Dat protocol heeft geen kracht van wet en bestaat hoogstens uit beleidslijnen die moeten worden bekrachtigd in een koninklijk besluit. Uit de lezing van het protocol zou blijken dat de inschaling is verwezenlijkt op basis van het beginsel dat de personeelsleden die deel uitmaakten van het officierskader, middenkader of basiskader in hun oorspronkelijke dienst dat blijven in de geïntegreerde politie. De onderhandelaars hadden geenszins de wil om alle ambtenaren die de dubbele hoedanigheid hebben van officier van gerechtelijke politie en officier van bestuurlijke politie automatisch op te nemen in het officierskader. Er dient immers rekening te worden gehouden met andere criteria. Volgens de Ministerraad zou niets verantwoord worden dat de verzoekers worden geïntegreerd in een hoger kader dan datgene waartoe ze behoorden vóór de hervorming. Het zou dus in overeenstemming zijn met de geest van de teksten dat de verzoekers, leden van het basiskader in de luchtvaartpolitie, en vervolgens leden van het basiskader van de rijkswacht, in het basiskader van de federale politie zijn opgenomen.

A.3.2.3. De Ministerraad verantwoordt vervolgens de gelijkwaardigheid van de onderluchthavenmeesters en de wachtmeesters door het feit dat met een aantal objectieve criteria rekening is gehouden. De onderluchthavenmeesters worden beschouwd als ambtenaren van niveau 2 van het basiskader en moeten in het bezit zijn van een brevet van politieagent dat is verkregen op het einde van een opleidingscyclus van één jaar. De wachtmeesters moeten, hunnerzijds, houder zijn van een diploma dat gelijkwaardig is aan diegene die in aanmerking worden genomen voor de aanwerving van ambtenaren van niveau 2 en zij behoren tot het basiskader van de rijkswacht. Hun opleiding duurt eveneens één jaar. Ze duurt daarentegen drie jaar vanaf de graad van opperwachtmeester. De functies die door de twee vergeleken categorieën worden uitgeoefend zouden identiek zijn. De onderluchthavenmeesters zijn immers belast met de uitvoering van de patrouilles en de bewaking van de luchthaven Brussel-Nationaal alsook met andere opdrachten in het raam van de basispolitiezorg, opdrachten die geenszins vergelijkbaar zijn met die welke worden uitgevoerd door een brigadecommandant van de rijkswacht die het hoofd van een eenheid is.

Ten slotte, wat betreft het door elke categorie ontvangen loon, beweert de Ministerraad dat de termen van de vergelijking verdraaid zijn. Het maximumloon dat in aanmerking moet worden genomen, is het loon dat verbonden is aan de graad van inspecteur van politie, zijnde een hoger bedrag dan datgene dat door de verzoekers wordt vermeld.

A.3.3.1. De verzoekende partijen antwoorden aan de Ministerraad dat bij arresten van 2 augustus 2002 en van 12 maart 2003 (die de daarna genomen maatregelen, met hetzelfde onderwerp als dat van de maatregelen die op 2 augustus 2002 nietig werden verklaard, nietig verklaren wegens schending van het gezag van gewijsde) de Raad van State heeft bevestigd dat zij, op straffe van dwangsom, moeten worden geïntegreerd in een graad van de voormalige rijkswacht waaraan met name de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en *a fortiori* de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie wordt toegekend. Die arresten van de Raad van State hebben tot gevolg dat de bedoelde ambtenaren geenszins konden worden opgenomen in de graad van inspecteur van politie van de nieuwe politie maar wel opgenomen dienden te worden in het officierskader. In een verslag van 21 januari 2003 bevestigt de auditeur bij de Raad van State dat standpunt. De Ministerraad door zijn houding, enerzijds, en de overheid op algemene wijze, anderzijds, zouden zich schuldig maken aan een bijkomende discriminatie, namelijk het feit dat zij de personeelscategorie waartoe de in het geding zijnde

ambtenaren behoren, verhindert voordeel te halen uit gerechtelijke beslissingen die in kracht van gewijsde zijn gegaan en *erga omnes* gelden. De verzoekers onderstrepen verder dat de collega's die in hetzelfde statuut bij de luchtvaartpolitie werkzaam waren en met dezelfde hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en officier van bestuurlijke politie, eveneens in het officierskader van de nieuwe politie moeten worden geïntegreerd.

A.3.3.2. Wat betreft de ontvankelijkheid van het middel beklemtonen de verzoekers het feit dat zij hun vordering voor het Arbitragehof wel degelijk beperkt hebben tot de vernietiging van de artikelen 129 en 137 van de wet van 26 april 2002. Die artikelen hebben deel XII van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 met terugwerkende kracht bekrachtigd en hebben zich de normerende inhoud van die verordenende akte toegeëigend, met inbegrip van de discriminaties die daarin vervat zouden zijn.

Ten slotte stellen de verzoekende partijen dat in de veronderstelling dat de vernietiging van de bij artikel 131 van de programmawet bekrachtigde discriminerende bepalingen dezelfde bepalingen op administratief vlak zou doen heropleven, dan nog zou moeten worden vastgesteld dat het ingestelde beroep niet onontvankelijk zou zijn, vermits artikel 131 een akte is van wetgevende aard, en dat bovendien de Raad van State gebonden zou zijn door het gezag van gewijsde van het door het Arbitragehof uitgesproken arrest.

In de zaak nr. 2546

Ten aanzien van het tweede middel

A.4.1.1. De verzoekers verwijten de aangevochten wet dat ze een besluit bekrachtigt waarin, enerzijds, talrijke discriminerende verschillen in behandeling worden ingevoerd tussen de ambtenaren die afkomstig zijn van de gerechtelijke politie en diegenen die afkomstig zijn uit andere politiekorpsen en waardoor, anderzijds, personen die zich in niet-vergelijkbare situaties bevinden op identieke wijze worden behandeld.

Er wordt aangevoerd dat de voormalige rijkswacht op een systematisch bevoorrechte wijze in de nieuwe politie zou zijn geïntegreerd, ten nadele van de andere politiekorpsen en meer in het bijzonder van de voormalige gerechtelijke politie. Laatstgenoemden zouden geïntegreerd zijn in lagere graden, en zelfs kaders, alsmede in een lagere loonschaal. Zij zouden tevens uitgesloten zijn van voordelen die de leden van de voormalige rijkswacht genieten en zouden niet op dezelfde wijze de door hen gevolgde opleidingen kunnen doen gelden als laatstgenoemden.

Aldus zouden de inspecteurs en de afdelingsinspecteurs, die ambtenaren van niveau 2+ van de voormalige gerechtelijke politie zijn, worden opgenomen in een graad van niveau 2 met een loonschaal van niveau 2+. Zij zouden daardoor een zekere mobiliteit binnen het openbaar ambt verliezen. Zij zouden tevens worden gediscrimineerd door het feit dat zij een tweetaligheidspremie van niveau 2 krijgen, terwijl zij een examen van niveau 2+ hebben afgelegd dat moeilijker is dan het examen van niveau 2. Het verschil in behandeling zou des te meer discriminerend zijn daar niveau 2+ wordt behouden voor de hoofdinspecteurs die in de toekomst zullen worden aangeworven. Er wordt aangevoerd dat de voormalige rijkswachters, hunnerzijds, bevorderd worden tot een hogere graad wanneer er geen gelijkwaardige graad bestaat in de nieuwe politie.

De verzoekers merken verder op dat de inspecteurs en afdelingsinspecteurs van de gerechtelijke politie die tot het middenkader van de voormalige gerechtelijke politie behoorden in het middenkader van de geïntegreerde politie worden geïntegreerd. Bijgevolg worden de commandofuncties die ze binnen de voormalige gerechtelijke politie uitoefenden volkomen buiten beschouwing gelaten, terwijl met dat criterium wel rekening wordt gehouden om de opname van voormalige rijkswachters te regelen.

A.4.1.2. De gerechtelijke afdelingscommissarissen 1C die hogere officieren zijn en die tot 1 januari 2001 een functioneel gezag hadden over alle andere officieren en over alle andere politiediensten van het Rijk, hadden in de graad van de hogere officieren geïntegreerd moeten worden.

Er zou tevens een aanzienlijke discrepantie zijn tussen de wijze waarop de afdelingscommissarissen 1C worden ingeschaald en de loonschaal O4 waaraan ze worden verbonden. Die discriminatie zou des te meer onaanvaardbaar zijn daar de gemiddelde leeftijd van de afdelingscommissarissen 1C van de voormalige gerechtelijke politie, op 1 januari 2000, 52 jaar bedroeg. Zij hadden dus de loonschaal O5 moeten genieten.

A.4.1.3. De wijze waarop de officieren van de voormalige gerechtelijke politie in de nieuwe politie worden opgenomen, wordt verder door de verzoekende partijen bekritiseerd omdat rekening zou zijn gehouden met de

premies of toelagen die door de rijkswachters en de leden van de voormalige gemeentepolitie zijn ontvangen, terwijl zulks niet het geval zou zijn geweest voor de ambtenaren van de voormalige gerechtelijke politie.

A.4.1.4. Verder wordt nog een discriminatie aangeklaagd wat betreft de hoofdcommissarissen van de gerechtelijke politie. Die worden, wanneer het om een klein of een middelgroot ambtsgebied gaat, in de loonschaal O6 ingeschaald. Wanneer het daarentegen om een groot ambtsgebied gaat, worden zij in de loonschaal O7 ingeschaald. Er zou geenszins rekening zijn gehouden met het feit of de ambtenaar in die graad meer of minder dan zes jaar anciënniteit heeft. Die anciënniteit van zes jaar wordt nochtans in aanmerking genomen wanneer het om een kolonel bij de rijkswacht gaat.

A.4.1.5. De verzoekende partijen onderstrepen dat het verschil tussen inspecteurs en afdelingsinspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie niet langer bestaat, aangezien de beide categorieën worden ondergebracht in dezelfde graad van hetzelfde (midden)kader van de nieuwe politie. Het verschil tussen keuronderofficier en adjudant van de voormalige rijkswacht blijft daarentegen bestaan want eerstgenoemden worden in de graad van hoofdinspecteur van de nieuwe politie opgenomen, terwijl de adjudanten een uitgestelde bevordering tot de graad van commissaris krijgen.

A.4.1.6. Ten slotte wordt de bestreden wet verweten dat ze de hoofdinspecteurs die houder zijn van een diploma van een hogere graad van de School voor Criminologie niet langer toestaat zich erop te beroepen dat ze dat diploma hebben behaald wanneer zij de graad van commissaris verkrijgen.

A.4.1.7. Naast de regels in verband met de inschaling van de verschillende ambtenaren in de nieuwe politie voeren de verzoekende partijen talrijke discriminaties aan wat betreft het statuut en de voordelen van de ingeschaalde ambtenaren. Zij verwijten het mechanisme van de aanstelling, waardoor ambtenaren met een lagere graad een hogere graad kunnen verkrijgen en zelfs kunnen toetreden tot een hoger kader, dat het voorziet in regels die slechts aan de enkele rijkswachters ten goede zouden kunnen komen.

Zij onderstrepen tevens dat de op het federale niveau georganiseerde aanstellingen in de gerechtelijke pijler aan de enkele ambtenaren van de voormalige B.O.B. zijn voorbehouden.

Een tweede voordeel zou worden toegekend aan een groot aantal voormalige rijkswachters doordat, aangezien zij in het middenkader zijn aangesteld, zij de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie krijgen. Die bepaling zou kennelijk strijdig zijn met artikel 138 van de wet van 7 december 1998, aangezien om de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie te verwerven aan anciënniteits- en opleidingsvoorwaarden dient te worden voldaan die geenszins vereist zijn voor de voormalige rijkswachters.

A.4.1.8. De verzoekende partijen beklemtonen verder het feit dat de « leden van de voormalige gerechtelijke politie » de zogenaamde premie van de gerechtelijke pijler niet genieten, in tegenstelling tot de leden van de voormalige B.O.B. Dat verschil in behandeling zou verantwoord zijn door de omstandigheid dat de « leden van de gerechtelijke politie » reeds preferentiële loonschalen genoten, wat de verzoekende partijen betwisten. Er wordt opgemerkt dat de officieren van de gerechtelijke politie voortaan functies gaan uitoefenen die identiek zijn met die welke zullen worden toevertrouwd aan de leden van het middenkader van de voormalige rijkswacht, zodat het niet normaal is dat de enen de premie ontvangen en de anderen niet.

A.4.1.9. De aangevochten bepaling wordt verweten dat de afdelingsinspecteurs 2C van de voormalige gerechtelijke politie worden ingeschaald in de loonschaal M5.2, waardoor ze niet de graad van commissaris kunnen verkrijgen, terwijl het om een hogere loonschaal gaat dan de schalen M6 en M7 die, hunnerzijds, wel toegang verlenen tot de graad van commissaris.

A.4.1.10. De verzoekende partijen merken verder op dat gedurende vijf jaar 25 pct. van de vacante betrekkingen voor bevordering tot de graad van officier zullen worden voorbehouden aan diegenen die zijn geslaagd voor de in het kader georganiseerde vergelijkende examens, voor zover zij houder zijn van het brevet van officier van de gemeentepolitie, van het brevet van adjudant of van het brevet 2D en een loonschaal M4 of hoger genieten. Die maatregel heeft tot gevolg dat bepaalde ambtenaren van de voormalige gerechtelijke politie die houder zijn van één van die brevetten maar die worden ingeschaald in de loonschaal M3.2 niet zullen kunnen deelnemen aan het vergelijkend examen, aangezien dit beperkt is tot diegenen die een loonschaal M4 genieten. Bovendien zou die maatregel het diegenen die zijn geslaagd voor de examens D en die niet benoemd zijn vóór de hervorming geenszins mogelijk maken voordeel te genieten van hun welslagen of de vóór de hervorming aangevatte bevorderingsexamens voort te zetten, terwijl voor diegenen die zijn geslaagd voor het examen van adjudant bij de rijkswacht wel degelijk in valorisaties is voorzien.

A.4.1.11. Met de functies van onderofficier bij de rijkswacht in het oude statuut wordt rekening gehouden voor de berekening van de anciënniteit in de graad van officier in het nieuwe statuut alsof de betrokkenen reeds officieren waren in het oude statuut. Zulks is evenwel niet het geval voor de leden van de gerechtelijke politie. Het concept van de vlakke loopbaan zou eveneens verschillend worden toegepast voor diegenen die hun loopbaan zouden willen voortzetten volgens de regels van hun vroegere statuut teneinde een hogere functie te verkrijgen alvorens voor het nieuwe statuut te kiezen.

A.4.1.12. De hogere categorie van het middenkader is gevaloriseerd door een mogelijkheid van automatische bevordering tot de graad van commissaris na vier jaar. Die bepaling zou van toepassing zijn op de volledige hogere categorie van het middenkader van de voormalige rijkswacht, terwijl, wat betreft de voormalige gerechtelijke politie, enkel de voormalige afdelingsinspecteurs 2D dat voordeel zouden genieten, met uitsluiting van de afdelingsinspecteurs 2C. Die bevordering, die ten goede zou komen aan de gehele voormalige rijkswacht, zou geen enkele invloed hebben op de pensioenleeftijd. Terwijl de voormalige rijkswachters nog steeds met pensioen zullen kunnen gaan op de leeftijd van 56 jaar, zullen de leden van de voormalige gerechtelijke politie in dezelfde omstandigheden pas op de leeftijd van 60 jaar met pensioen kunnen gaan.

A.4.1.13. Artikel XII.VII.11 van de aangevochten akte voert een baremische loopbaan in voor de overgang naar een hogere loonschaal na zes jaar loonschaalanciënniteit, ten voordele van de houders van bepaalde brevetten. De leden van de voormalige gerechtelijke politie die houder zijn van een gelijkwaardig brevet worden van die loopbaan uitgesloten.

A.4.1.14. Ten slotte onderstrepen de verzoekende partijen dat de in de gerechtelijke politie opgenomen rijkswacht-officieren het voordeel van de commandotoelage behouden, zelfs wanneer zij geen commando voeren. Bovendien genieten zij dagvergoedingen voor werkelijke onderzoekskosten, terwijl zij met geen enkel gerechtelijk onderzoek worden belast. Daaruit zou een discriminerend verschil in behandeling voortvloeien ten aanzien van de officieren die afkomstig zijn van de gerechtelijke politie en die niet de commandotoelage noch de dagvergoeding genieten die de van de rijkswacht afkomstige officieren ontvangen.

A.4.2.1. De Ministerraad voert in de eerste plaats de onontvankelijkheid van het middel aan om reden dat enkel de vernietiging van de artikelen 129 en 137 van de wet van 26 april 2002 wordt gevorderd en niet die van de artikelen van het koninklijk besluit van 30 maart 2001.

A.4.2.2. De Ministerraad antwoordt vervolgens, in ondergeschikte orde, op de door de verzoekers aangevoerde discriminatie door het feit dat de inspecteurs en de afdelingsinspecteurs van gerechtelijke politie die een bijzondere specialiteit hebben of politieassistenten zijn in niveau 2 en niet in niveau 2+ zouden zijn opgenomen. De Ministerraad doet gelden dat, in het raam van hun inschaling, duidelijk rekening is gehouden met het specifieke kwalificatieniveau 2+ van de door de verzoekers bedoelde leden van de voormalige gerechtelijke politie. De loonschalen die zij genieten stemmen wel degelijk overeen met die van niveau 2+. Hun inschaling zou bovendien geen enkel probleem van mobiliteit veroorzaken, aangezien de leden van de voormalige gerechtelijke politie hun schaal 2+ zouden kunnen doen gelden binnen het openbaar ambt.

A.4.2.3. Wat betreft de kritiek die door de verzoekers wordt gericht tegen de brigadecommandanten van de voormalige rijkswacht die rechtstreeks in het officierskader van het nieuwe statuut zijn geïntegreerd en die, in navolging van de rijkswacht-officieren, de dubbele hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en officier van bestuurlijke politie hadden, verantwoordt de Ministerraad die maatregel door het feit dat de brigadecommandant van de rijkswacht, in werkelijkheid, een commandant van een politiebasisseenheid was die gelijkwaardig is aan of vergelijkbaar met de verschillende korpsen van de gemeentepolitie als politiebasisseenheden, die alle onder het commando van officieren staan. Het was dus logisch om de adjudanten en adjudant-chefs brigadecommandanten rechtstreeks op te nemen in het officierskader. Wat betreft de adjudanten en adjudant-chefs niet-brigadecommandanten die officier zullen worden vanaf april 2006, onderstreept de Ministerraad dat zij opleidingen en profielen hadden die min of meer vergelijkbaar waren met die van de adjudanten en adjudant-chefs brigadecommandanten en dat hun dus op middellange termijn de mogelijkheid moest worden geboden om eveneens toe te treden tot het officierskader.

A.4.2.4. Wat betreft de kritiek die is gericht tegen de opname van de gerechtelijke afdelingscommissarissen 1C van de voormalige gerechtelijke politie in de graad van politiecommissaris (zodat zij hetzelfde niveau hebben als de gerechtelijke commissarissen of de adjudanten brigadecommandanten), antwoordt de Ministerraad dat de zorg voor vereenvoudiging en vooral voor vermindering van het aantal graden onvermijdelijk tot gevolg heeft gehad dat in het nieuwe statuut talrijke personeelsleden dezelfde graad hebben,

zonder dat daarin enige discriminatie dient te worden gezien. De opname van alle gerechtelijke commissarissen IC in het officierskader zou tot gevolg hebben gehad dat het hogere officierskader overbelast werd en het evenwicht met de andere korpsen werd verbroken.

A.4.2.5. Ten aanzien van het feit dat de inspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie niet zouden kunnen solliciteren naar betrekkingen van laboratoriumassistenten en fotografen die in april 2002 zijn opengesteld, betoogt de Ministerraad dat die maatregel uitsluitend het gevolg is van de beslissing van de overheid om die betrekkingen voor te behouden aan het personeel van het administratieve en logistieke kader en dat die aangelegenheid tot haar enkele beoordelingsbevoegdheid behoort.

A.4.2.6. Wat betreft het taalexamen waaraan de leden van de voormalige gerechtelijke politie zich hadden moeten onderwerpen, is de Ministerraad van mening dat het argument van de verzoekers precisie mist, zodat het moet worden verworpen.

A.4.2.7. Wat betreft het feit dat de brigadecommandanten van de rijkswacht in de nieuwe statuten in het officierskader worden opgenomen, hoewel zij voordien tot het middenkader behoorden, zou die keuze om twee redenen objectief verantwoord zijn. Enerzijds, hadden de brigadecommandanten van de rijkswacht, vóór de hervorming, de leiding over een politiebasiseenheid. Zij moesten dus een loon krijgen dat gelijkwaardig is aan datgene dat geldt voor de gemeentelijke politiekorpsen die eveneens korpsen waren die instaan voor de basispolitiezorg en alle geleid werden door een officier. Anderzijds, waren de brigadecommandanten van de rijkswacht officieren van bestuurlijke politie, in tegenstelling tot hun collega's niet-brigadecommandanten. Ten aanzien van diegenen die zijn aangesteld in de graad van commissaris mag niet uit het oog worden verloren dat de aanstelling slechts een functioneel karakter heeft en dat diegenen die zijn aangesteld deel blijven uitmaken van het kader waarin ze zijn benoemd.

A.4.2.8. Op de kritiek die is gericht tegen de inschaling van de voormalige afdelingsinspecteurs 2C in de loonschaal M5.2 antwoordt de Ministerraad dat de personeelsleden die zijn ingeschaald in de loonschaal M4.1 of M4.2 of die houder zijn van het brevet van officier van de gemeentepolitie of van hoofdonderofficier van de rijkswacht een baremische loopbaan genieten in de loonschaal M5.1 of M5.2. De Ministerraad merkt tevens op dat de hoogste graden van het middenkader dezelfde voordelen genieten in het overgangskader naar het officierskader bedoeld in het bekrachtigde artikel XII.VII.17 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 en dat geen enkel ander lid van het middenkader, noch van de voormalige rijkswacht, noch van de voormalige gerechtelijke politie, dat voordeel heeft genoten. Het aangeklaagde verschil in behandeling bestond dus reeds vóór de politiehervorming.

A.4.2.9. De Ministerraad stelt verder dat de aanstelling in de graad van commissaris van 270 voormalige rijkswachters uit het middenkader verklaard wordt door de zorg om, binnen de gedeconcentreerde gerechtelijke diensten, proportioneel gezien een aantal van de voormalige gerechtelijke politie afkomstige officieren te garanderen dat vergelijkbaar is met het aantal van de B.O.B. afkomstige officieren.

Wat betreft de aanstelling van bepaalde leden van het basiskader van de voormalige B.O.B. van de rijkswacht in het middenkader, was het noodzakelijk om een evenwicht tot stand te brengen tussen de commissarissen-officieren die afkomstig zijn van de voormalige gerechtelijke politie en diegenen die afkomstig zijn van de rijkswacht.

A.4.2.10. In tegenstelling tot wat de verzoekers beweren, kunnen de afdelingsinspecteurs 2C deelnemen aan de sociale promotie, wat voor hen de deur opent naar het officierskader. Sommigen onder hen zijn bovendien geslaagden 2D en hun brevet is gevaloriseerd. Die valorisatie zou erin bestaan dat de selectie van de kandidaten in het raam van de procedures voor bevordering door overgang naar een hoger kader gebeurt in de vorm van een vergelijkend examen, dat de geslaagden worden gerangschikt per taalrol in volgorde van de behaalde resultaten, en dat het feit dat men houder is van een brevet geen vrijstelling inhoudt van het vergelijkend toelatingsexamen dat met vrucht moet worden afgelegd maar dat het daarentegen de mogelijkheid biedt om voorrang te verkrijgen via de voorbehouden quota alsmede een volledige vrijstelling van de opleiding, de eraan verbonden examens en de opleidingsstages. Het brevet 1D zou eveneens ruimschoots worden gevaloriseerd door het automatisch verkrijgen van het directiebrevet.

A.4.2.11. Wat betreft de vergelijking van de loonschalen O5 en O4bis, merkt de Ministerraad op dat zij hetzelfde maximumbedrag hebben en dat de loonschaal O4bis zelfs voordeliger kan zijn naar gelang van de leeftijd van de betrokkene.

A.4.2.12. Ten aanzien van de commandotoelagen zou er geen enkele discriminatie kunnen zijn, aangezien zij voor geen enkele officier van de drie voormalige korpsen in aanmerking zijn genomen.

A.4.2.13. De verzoekers betwisten verder het feit dat de hoofdcommissarissen van de voormalige gerechtelijke politie zijn ingeschaald op basis van de grootte van het ambtsgebied. Volgens de Ministerraad zou dat geen enkele discriminatie inhouden. Door in het nieuwe statuut van de geïntegreerde politie gelijkenissen in te voeren, zou de wetgever het aantal graden hebben willen verminderen door in de eerste plaats de binnen het organigram waargenomen functie te laten gelden, vervolgens de toevertrouwde opdracht en ten slotte de graad, en bij gelijk graad, de anciënniteit.

A.4.2.14. De aanvullende toelagen die sommige rijkswachters genieten, zouden enkel dienen om de loonverschillen tussen de leden van de voormalige gerechtelijke politie en de voormalige rijkswachters te verminderen.

A.4.2.15. Het concept van vlakke loopbaan in het vroeger statuut, waarnaar de verzoekers verwijzen, zou elke zin voor realiteit missen. Heel wat ambtenaren hadden immers geen doorgroeimogelijkheden meer in de vlakke loopbaan binnen hun vroeger korps.

De bevordering van adjudant bij de rijkswacht tot adjudant-chef bij de rijkswacht zou enkel gelden voor diegenen welke die bevordering konden genieten onder de gelding van het statuut van de rijkswacht. Er wordt dus geen enkel nieuw voordeel ingevoerd in het raam van de politiehervorming.

A.4.2.16. Wat betreft de door de verzoekers aangevoerde vrijstelling van nachtdienst, zou iedereen identiek worden behandeld, aangezien ervan wordt uitgegaan dat de pensioenleeftijd ten vroegste 60 jaar is voor de actuele leden van het officierskader en ten vroegste 58 jaar voor de andere personeelsleden.

A.4.2.17. Wat betreft de vermeende discriminatie in verband met de baremische loopbaan, zou het argument van de verzoekers grondslag missen, aangezien het bekrachtigde artikel XII.VII.11 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 de actuele personeelsleden beoogt en bijgevolg alle korpsen ongeacht de oorsprong ervan.

A.4.2.18. In verband met de toelage voor bijzondere functies die de personeelsleden van de rijkswacht genoten, brengt de Ministerraad ten slotte in herinnering dat die niet werd toegekend aan de leden van de voormalige gerechtelijke politie, zodat laatstgenoemden zich niet gediscrimineerd kunnen achten door het feit dat zij die niet kunnen genieten krachtens het huidige statuut.

A.4.3.1. Wat betreft de ontvankelijkheid van het middel, antwoorden de verzoekende partijen aan de Ministerraad dat zij hun vordering voor het Arbitragehof wel degelijk hebben beperkt tot de vernietiging van artikel 131 van de programmawet dat zich de inhoud heeft toegeëigend (lees: de vernietiging van de artikelen 129 en 137 van de wet van 26 april 2002 die zich de inhoud hebben toegeëigend) van het koninklijk besluit van 30 maart 2001, in het bijzonder deel XII ervan, zodat, indien het Hof die voormelde bepalingen vernietigt, om reden van de discriminaties die ze hebben overgenomen, de in het besluit vervatte discriminerende bepalingen zullen worden vernietigd.

A.4.3.2. Ten aanzien van de eigenlijke discriminaties doen de verzoekende partijen gelden dat de Ministerraad de verwarring in stand houdt van de begrippen graad en loonschaal. De neerwaartse inschaling van de inspecteurs en de afdelingsinspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie naar niveau 2, terwijl ze voordien waren aangeworven op basis van een diploma van het niveau 2+ en een gelijkwaardige graad hadden, zou des te meer discriminerend zijn daar in de nieuwe politie het niveau 2+ nog steeds bestaat. De verzoekende partijen wijzen eveneens erop dat zij vergeleken moeten worden met de geldelijke situatie van de leden van de voormalige rijkswacht. Er zou niet duidelijk rekening zijn gehouden met de specifieke kwalificatieniveaus 2+ van de leden van de voormalige gerechtelijke politie in het raam van hun inschaling, vermits het maximumniveau van de loonschaal gelijkwaardig is aan dat van de voormalige rijkswachters, ondanks het lagere niveau van aanwerving en specialisatie van laatstgenoemden. Bovendien heeft het feit dat de leden van de voormalige gerechtelijke politie een loonschaal genieten die als 2+ wordt gekwalificeerd geen enkel gevolg voor het probleem van de functionele mobiliteit. De verzoekende partijen doen verder opmerken dat duidelijk blijkt dat de leden van de voormalige gerechtelijke politie die, op vrijwillige basis, het tweetaligheidsexamen van niveau 2+ hebben afgelegd bij SELOR en daarvoor geslaagd zijn slechts een tweetaligheidstoelage van niveau 2 zullen krijgen zoals blijkt uit bijlage 8 van de bekrachtigde akte.

A.4.3.3. Ten aanzien van het feit dat de brigadecommandanten van de voormalige rijkswacht in het officierskader van het nieuwe statuut zijn geïntegreerd, wijzen de verzoekende partijen erop dat de Ministerraad niet de redenen uitlegt waarom de inspecteurs en de afdelingsinspecteurs niet eveneens zijn geïntegreerd in het officierskader van het nieuwe statuut. Bovendien zijn de aangevoerde redenen om de integratie van de brigadecommandanten in het officierskader te verantwoorden ten dele niet gegrond. Laatstgenoemden hadden immers vóór de hervorming niet de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie. Bovendien waren de onderofficieren commandant bij de B.O.B. slechts ondergeschikten en uitvoerend personeel van de districtsofficier. En zelfs al zouden de redenen voor die integratie van commandanten als verantwoord moeten worden beschouwd, zouden die redenen, die functionele redenen zijn, eveneens moeten worden toegepast op de leden van de voormalige gerechtelijke politie. Evenwel werd 83 pct. van de bevorderingen in de graad van commissaris toegekend onder de leden van de voormalige B.O.B.

A.4.3.4. Wat de integratie van de voormalige rijkswachters in de graad van commissaris betreft, doen de verzoekende partijen opmerken dat de Ministerraad niet uitlegt waarom de afdelingsinspecteurs 2D niet in die graad geïntegreerd zijn, terwijl zij zijn aangeworven om commandofuncties uit te oefenen, wat overigens is bevestigd door het feit dat zij als officieren worden bezoldigd.

De verzoekende partijen antwoorden verder aan de Ministerraad dat het fout is te beweren dat de adjudanten en de adjudant-chefs brigadecommandanten van de B.O.B. vóór de hervorming de hoedanigheid van officier van bestuurlijke politie genoten.

A.4.3.5. Wat betreft de gerechtelijke afdelingscommissarissen 1C, doen de verzoekende partijen opmerken dat het enige criterium dat door de Ministerraad wordt aangevoerd om de integratie van de majoors van de voormalige rijkswacht in het kader van de hogere officieren te verantwoorden hun graad en niet hun functie is. De criteria zijn dus verschillend naargelang het gaat om de integratie van de afdelingscommissarissen 1C of de voormalige rijkswachters en zulks steeds ten nadele van eerstgenoemden.

A.4.3.6. De Ministerraad zou tevens ten onrechte van mening zijn dat er in het nieuwe statuut slechts vier kaders zijn. In werkelijkheid zouden er vijf bestaan krachtens artikel II.II.2 betreffende de bevorderingen. Het zou eveneens moeilijk te verantwoorden zijn dat de Ministerraad zich ongerust maakt over een zogenaamd onevenwicht onder de verschillende politiekorpsen binnen het kader van de hogere officieren, terwijl het onevenwicht binnen het kader van de niet hogere officieren hem geen zorgen baart. Dat onevenwicht zou echter in het leven zijn geroepen door talrijke aanstellingen die in overtal zijn toegestaan. De verzoekende partijen voegen hieraan toe dat de toepassing van het beginsel van vereenvoudiging van de graden alleen voor de leden van de voormalige gerechtelijke politie tot een terugzetting in graad heeft geleid.

A.4.3.7. Het zou ook discriminerend zijn dat afdelingscommissarissen 1C zijn ingeschaald in de loonschaal O4. Zij hadden immers moeten worden ingeschaald in de loonschaal O5, aangezien zij functies van hogere officier uitoefenen en ze in elk geval de loonschaal O4bis hadden moeten genieten.

De verzoekende partijen brengen verder in herinnering dat het discriminerend zou zijn dat de voormalige rijkswachters en de leden van de voormalige gemeentepolitie zijn ingeschaald rekening houdend met hun respectief systeem van toelagen, terwijl zulks nooit het geval is geweest voor de ambtenaren van de voormalige gerechtelijke politie.

A.4.3.8. De verzoekende partijen bekritisieren verder het feit dat de hoofdcommissarissen van de voormalige gerechtelijke politie zijn ingeschaald op basis van criteria die verschillen van die voor de voormalige kolonels bij de rijkswacht, wat tot gevolg heeft dat zij worden ingeschaald in de loonschaal O6 of O7 in plaats van de loonschalen O7 of O8. Er is immers geen rekening gehouden met het criterium van de anciënniteit, terwijl dat wel is toegepast voor de rijkswachters.

A.4.3.9. Ten slotte bekritisieren de verzoekende partijen het feit dat in het raam van de integratie de tweede opleidingscyclus van de middengraad (module 2) die de afdelingsinspecteurs hebben gevolgd buiten beschouwing wordt gelaten. Er bestaat immers geen enkel verschil meer in het nieuwe statuut tussen de inspecteurs en de afdelingsinspecteurs, terwijl zij verschillende opleidingen hebben gekregen, die wat de afdelingsinspecteurs betreft, van een meer gevorderd niveau waren.

A.4.3.10. In hun memorie van antwoord maken de verzoekende partijen verder gewag van talrijke discriminaties die zouden zijn ontstaan uit het statuut en de voordelen die aan sommige ambtenaren worden toegekend zonder objectieve en relevante verantwoording die in verhouding staat tot het wettig nagestreefde

doel. Aldus zouden de aanstellingen discriminerend zijn in zoverre ze enkel aan de rijkswachters, leden van de voormalige B.O.B., ten goede komen. De verzoekende partijen onderstrepen in dat verband dat enkel de rijkswacht in staat is om in bijkomende manschappen te kunnen voorzien in de gerechtelijke pijler, aangezien de gerechtelijke politie haar volledig potentieel in één maal heeft ingezet, wat tot gevolg heeft dat elke bijkomende aanstelling enkel zou kunnen worden toegekend aan een voormalige rijkswachter, met uitsluiting van de leden van de gerechtelijke politie. De Ministerraad zou eveneens vergeten eraan te herinneren dat de evenredige verdeling niet is toegepast en dat talrijke aanstellingen in overtal zijn toegekend ten voordele van de leden van de voormalige B.O.B. Het zou tevens verkeerd zijn te beweren dat de B.O.B. een tekort had van 330 officieren, teneinde dezelfde verhouding te bereiken als de gerechtelijke politie. In dat verband klagen de verzoekende partijen het feit aan dat noch de 77 rijkswachtofficiëren die zijn opgenomen in de gerechtelijke diensten van een arrondissement op 1 januari 2001, noch de 57 officieren die afkomstig zijn van het Centraal bureau der opsporingen (C.B.O.) van de rijkswacht, in aanmerking zijn genomen voor de berekening van de evenredige verdeling.

A.4.3.11. De verzoekende partijen klagen verder het feit aan dat de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie automatisch wordt toegekend aan alle toekomstige aangestelden, terwijl zij niet allen de opleiding *ad hoc* hebben gekregen. De leden van de voormalige gerechtelijke politie genieten niet de zogenaamde premie voor de « derde pijler », in tegenstelling tot de leden van de voormalige B.O.B. Het verschil in behandeling tussen de leden van de gerechtelijke politie en de rijkswachters vond echter zijn grondslag in het verschil van diploma en dus van graad. De opwaartse correctie waarvan de Ministerraad gewag maakt in verband met de loonschaal M7bis zou dus niet overeenstemmen met een loonschaal M + 9 pct., dit wil zeggen te dezen M7 + 9 pct. en zou dus ontoereikend zijn.

A.4.3.12. Wat betreft de valorisatie van de brevetten doen de verzoekers gelden dat zij niet beweren dat een brevet 2D niet wordt gevaloriseerd. Zij willen doen blijken dat dit brevet niet op dezelfde wijze wordt gevaloriseerd als de andere twee brevetten die worden gelijkgesteld.

A.4.3.13. Verder worden nog andere elementen aangeklaagd. Aldus zou het feit dat 75 pct. van de vacante betrekkingen openblijft voor iedereen geen afbreuk doen aan het discriminerende karakter van de maatregel die ertoe strekt 25 pct. van de vacante betrekkingen voor te behouden aan de leden van de voormalige rijkswacht. Op dezelfde wijze komt de automatische bevordering tot de graad van commissaris na vier jaar ten goede aan het geheel van de categorie van de chefs van het middenkader van de voormalige rijkswacht, terwijl enkel de voormalige afdelingsinspecteurs 2D daarvan profiteren en zulks met uitsluiting van de afdelingsinspecteurs 2C. Aangezien twee graden van het middenkader, namelijk de adjudanten en de adjudant-chefs in de hogere categorie zijn geplaatst, was het wettig geweest hetzelfde te doen voor de graden van het middenkader van de gerechtelijke politie. De loonschaal M5.2 die is toegekend aan de afdelingsinspecteurs 2C van de gerechtelijke politie had loonschaal M6.2 moeten heten, wat hen in staat had gesteld toe te treden tot de betrekking van commissaris na 7 jaar.

A.4.3.14. De verzoekende partijen onderstrepen verder dat de discriminatie die voortvloeit uit de pensioenleeftijd nauw verbonden is met het mechanisme van de automatische bevordering waardoor de voormalige rijkswachters met pensioen kunnen gaan op dezelfde leeftijd alsof ze in het middenkader waren gebleven en dus gedeeltelijk haar grondslag vindt in het besluit van 30 maart 2001.

Ten aanzien van het derde middel

A.5.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de artikelen 13, 33, 144, 145, 146, 160, 184 en 190 ervan, met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name de artikelen 6 en 14 ervan, met het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name artikel 1 ervan, met het Internationaal Verdrag van 19 december 1966 inzake burgerrechten en politieke rechten, met name artikel 14 ervan, met de algemene rechtsbeginselen, met name het beginsel van de scheiding der machten en de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, en met de gecoördineerde wetten op de Raad van State, met name de artikelen 14 en 17 ervan.

De verzoekende partijen voeren aan dat artikel 138 van de wet van 26 april 2002 aan de artikelen 1 tot 96, 130, 131 en 136 van die wet terugwerkende kracht verleent tot 1 april 2001, dat de artikelen 3 tot 96 van de wet van 26 april 2002 voor de leden van de politie een reeks statutaire regels vaststellen die al op min of meer soortgelijke wijze bestonden in de delen I tot XI van het « Mammoetbesluit », en dat artikel 136 van de wet van

26 april 2002 een reeks bepalingen van de delen I tot XI van het « Mamoetbesluit » bekrachtigt, die zelf gelegaliseerd zijn in de artikelen 3 tot 96 van de wet.

Zij menen dat artikel 138, in zoverre het betrekking heeft op de artikelen 3 tot 96 en 136, tot doel of tot gevolg heeft de hangende juridische procedures te beïnvloeden, terwijl de bekrachtiging, door de wetgever, van de essentiële elementen van het statuut van de politie, waarin artikel 184 van de Grondwet voorziet, geen terugwerkende kracht kon hebben. Artikel 138 verleent aan de bekrachtiging een « onvoorzien » karakter, dat door geen enkele dwingende reden van algemeen belang wordt verantwoord en dat die bekrachtiging tot een « onvoorzien » wetgevend optreden maakt, terwijl het optreden van de wetgever voor de verzoekende partijen die beroepen bij de Raad van State hadden ingesteld ingrijpende gevolgen heeft. Uit de gehanteerde methode blijkt het voornemen van de auteurs van de maatregel, waarbij de wetgever bepalingen consolideert die geen « essentieel » karakter hebben; hij doet dat door twee technieken te combineren, de wetgeving, enerzijds, en de bekrachtiging, anderzijds, terwijl een optreden dat ertoe strekt een hangend geschil te beïnvloeden volgens de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens als onregelmatig dient te worden beschouwd.

A.5.2. In hun memorie van antwoord voegen zij hieraan toe dat artikel 136 « essentiële » elementen bekrachtigt in de zin van artikel 184 van de Grondwet. In hun memorie van antwoord nemen zij de argumentatie over die zij ten aanzien van het eerste middel hebben ontwikkeld en voeren zij aan dat de artikelen 136 en 138 van de bestreden wet deel uitmaken van de bekrachtigingswetten waarin niet werd voorzien. De artikelen 3 tot 96 van de bestreden wet nemen een reeks bepalingen van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 over. Een dergelijke wetgeving is tevens een geldigverklaring waarin artikel 184 van de Grondwet niet heeft voorzien en die door niets wordt verantwoord, waarbij de wetgever zich op discriminerende wijze aan de Koning voorbehouden bevoegdheden toe-eigent.

A.5.3. De Ministerraad verwijst naar zijn argumentatie in verband met het eerste middel in de zaak nr. 2546.

Ten aanzien van het vierde middel

A.6.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de artikelen 13, 33, 144, 145, 146, 160, 184 en 190 ervan, met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name de artikelen 6 en 14 ervan, met het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, met name artikel 1 ervan, met het Internationaal Verdrag van 19 december 1966 inzake burgerrechten en politieke rechten, met name artikel 14 ervan, met de algemene rechtsbeginselen, met name het beginsel van de scheiding der machten en de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, en met de gecoördineerde wetten op de Raad van State, met name de artikelen 14 en 17 ervan.

De verzoekende partijen voeren aan dat artikel 3 van de wet van 26 april 2002 de graden van het operationeel kader van de nieuwe politie vaststelt, zonder te voorzien in een graad die gelijkwaardig is aan niveau 2+, en dat artikel 136 artikel II.II.1 van het « Mamoetbesluit », dat dezelfde lijst van graden vaststelt als die in voormeld artikel 3, « bekrachtigt », terwijl de inspecteurs en afdelingsinspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie met een bijzondere specialisatie of met de specialiteit politieassistent opgenomen zijn in een graad van niveau 2 met een loonschaal van niveau 2+; volgens hen vloeien hieruit twee discriminaties voort : enerzijds, worden zij gelijkgesteld met de ambtenaren van niveau 2, terwijl niveau 2+ werd ingevoerd om hen hiervan te onderscheiden, en, anderzijds, wordt hen de toegang belet tot de betrekkingen van niveau 2+ in het algemeen bestuur. Dat is onverklaarbaar, te meer omdat de inspecteurs en afdelingsinspecteurs met een bijzondere specialisatie of met de specialiteit assistent die in de toekomst in dienst worden genomen, dat zullen zijn in een graad van niveau 2+, omdat voor de vroegere rijkswachters, telkens als er in de nieuwe politie geen gelijkwaardige graad bestaat, zij bevorderd worden, en omdat die weigering neerkomt op het niet erkennen van de inspanningen die de betrokkenen op het gebied van opleiding hebben geleverd sinds de vanaf 1990 aangenomen regeringsmaatregelen.

A.6.2. In hun memorie van antwoord ontwikkelen de verzoekende partijen een argumentatie die analoog is aan die welke onder A.4.3.2 is samengevat.

A.6.3. De Ministerraad verwijst naar zijn argumentatie in verband met het tweede middel in de zaak nr. 2546.

Ten aanzien van het vijfde middel

A.7.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk of in samenhang gelezen met de Grondwet, met name de artikelen 10, 11, 12, tweede lid, 22, 33, 105, 107, 108 en 184 ervan, met de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, met name de artikelen 47, vijfde lid, 55, 56, 106, derde lid, 108, 121, 125, derde lid, 137, tweede lid, 138, 2°, en 144, derde lid, ervan, met de wet van 27 december 2000 houdende diverse bepalingen met betrekking tot de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, met name de artikelen 4, 13, 16, 19, 30 en 40 ervan, en met de algemene rechtsbeginselen, met name die inzake de delegaties en subdelegaties van bevoegdheid.

De verzoekende partijen voeren aan dat de artikelen 3 tot 96 en 136 van de wet van 26 april 2002 met name de artikelen II.I.11 en III.V.1 van het « Mamoetbesluit » overnemen of bekrachtigen, terwijl die bepalingen ongrondwettige delegaties of subdelegaties vaststellen, in zoverre zij noch uitdrukkelijk noch nauwkeurig zijn en in zoverre de legalisatie en bekrachtiging ervan bijgevolg de aangevoerde bepalingen schenden. Zij hebben betrekking op aangelegenheden die de artikelen 12, tweede lid, 22 en 184 van de Grondwet voorbehouden aan de wetgever, aangezien zij de bevoegdheid inzake de benoeming voor alle lagere betrekkingen dan die van officier betreffen (artikel II.I.11, tweede lid), alsook de bevoegdheid inzake de vaststelling van de deontologische code (artikel III.V.1), die nochtans van fundamenteel belang is; de adressaten van die normen genieten niet dezelfde waarborgen inzake delegatie en subdelegatie als de adressaten van de delegaties en subdelegaties in het algemeen.

A.7.2. De Ministerraad stelt geen schending vast van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet wat de in de bestreden wet bepaalde delegaties of subdelegaties betreft.

In verband met de in artikel III.V.1 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 vastgestelde deontologische code voert hij aan dat artikel 50 van de bestreden wet in verband hiermee voormeld koninklijk besluit heeft bekrachtigd, door aan te geven dat het aan de Koning toekomt die code vast te stellen, zodat de delegatie onbetwistbaar en uitdrukkelijk is, en onder de volstreekte bevoegdheid van de wetgever (die eveneens over restbevoegdheden beschikt) ressorteert.

Hij voert aan dat artikel II.I.11, tweede lid, van het voormelde besluit eveneens bij de bestreden wet werd bekrachtigd en maakt een vergelijking met artikel 20 van de tuchtwet van 13 mei 1999, in zoverre de bij die wet aangewezen hogere tuchtverheid ofwel de Minister van Binnenlandse Zaken, ofwel de bevoegde directeur-generaal is, en in zoverre die overheden kunnen overgaan tot benoemingen, vermits zij, in tuchtaangelegenheden, kunnen overgaan tot afzettingen en in dat opzicht een gebonden bevoegdheid uitoefenen.

De Ministerraad begrijpt niet waarom de verzoekende partijen de artikelen 12, tweede lid, en 22 van de Grondwet aanvoeren. Artikel 184 kent weliswaar een bevoegdheid aan de wetgever toe, maar kent, bij wijze van overgangsmaatregel, aan de Koning de bevoegdheid toe om bij een bijzonderemachtenbesluit de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de geïntegreerde politiedienst vast te stellen en uit te voeren. Met de bestreden wet heeft de wetgever zich die essentiële elementen toegeëigend en de delegaties vervat (niet in het koninklijk besluit - dat thans enkel nog uitvoeringsbepalingen bevat) in de bestreden wet zijn volkomen wettig.

A.7.3. In hun memorie van antwoord voeren de verzoekende partijen aan dat artikel 50 wordt tegengesproken door artikel 136, dat artikel III.V.1 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 blijft bekrachtigen. De in het geding zijnde delegatie is enkel grondwettig indien ze in die zin wordt geïnterpreteerd dat het aan de Koning, en niet aan de minister, toekomt de deontologische code vast te stellen. Bovendien erkent de Ministerraad zelf dat de in het geding zijnde bepaling onregelmatig was vóór de goedkeuring van artikel 50, wat betekent dat artikel 136 een onregelmatige bestuurshandeling geldig verklaart; de argumentatie van het derde middel wordt dus versterkt.

Wat de in artikel II.I.11, tweede lid, bedoelde delegatie betreft, zien de verzoekende partijen niet in hoe het gegeven dat een overheid die over de afzettingsbevoegdheid beschikt, ook over de benoemingsbevoegdheid zou beschikken, de regelmatigheid van die delegatie zou kunnen verantwoorden. De Ministerraad vermeldt overigens niet op welke bepaling hij steunt om een gebonden bevoegdheid aan te voeren.

Indien de delegaties en subdelegaties binnen bepaalde perken verboden zijn, is dat ten slotte op grond van de Grondwet. Een wetgevende bekrachtiging van een delegatie volstaat dus niet om die te regulariseren.

- B -

Ten aanzien van de retroactieve wettelijke bekrachtiging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (eerste middel in de zaak nr. 2542 en eerste en derde middel in de zaak nr. 2546)

B.1.1. Uit het onderzoek van de verzoekschriften blijkt dat die middelen betrekking hebben op de artikelen 129, 136, 137 en 138, 2°, van de wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten. De verzoekende partijen verwijten die bepalingen dat ze op ingrijpende wijze hangende jurisdictionele procedures beïnvloeden, met miskennis van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met andere grondwettelijke bepalingen, algemene rechtsbeginselen en bepalingen van verscheidene internationale verdragen.

B.1.2. Artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 bepaalt :

« Deel XII van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten wordt bekrachtigd. »

Artikel 168 van de programmawet luidt :

« Deze wet treedt in werking op 1 januari 2002, met uitzondering van :

[...]

- de artikelen 120, 129 en 130 die uitwerking hebben op 1 april 2001;

[...]. »

Artikel 129 van de wet van 26 april 2002 bepaalt :

« In artikel 168 van de programmawet van 30 december 2001 worden in het vijftiende streepje, de woorden ‘ en 131 ’ ingevoegd tussen het woord ‘ 130 ’ en het woord ‘ die ’. »

De artikelen 136 tot 138 van dezelfde wet luiden :

« Art. 136. De artikelen I.I.1, II.I.11, II.II.1, II.II.2, II.III.1, eerste, tweede en derde lid, II.III.2, III.III.1, III.III.2, III.V.1, III.V.2, IV.I.4, IV.I.5, IV.I.6, IV.I.7, IV.I.8, IV.I.9, IV.I.10, IV.I.11, IV.I.15, tweede lid, IV.I.35, IV.I.41, IV.I.42, IV.I.43, IV.I.44, IV.I.45, IV.I.46, IV.I.49, VII.I.1, VII.I.2, VII.I.3, VII.I.4, VII.I.5, VII.I.10, eerste lid, VII.I.13, VII.I.21, eerste en tweede lid, VII.I.26, VII.I.27, tweede lid, VII.I.28, eerste lid, VII.I.29, VII.I.30, VII.I.40, eerste lid, VII.I.41, eerste lid, VII.I.44, VII.II.1, § 2, VII.II.2, VII.II.4, VII.II.5, VII.II.6, VII.II.7, VII.II.8, VII.II.11, tweede lid, VII.II.12, tweede lid, VII.II.28, VII.II.29, VII.III.1, VII.III.2, VII.III.3, eerste lid, VII.III.4, eerste lid, VII.III.8, eerste lid, VII.III.16, eerste lid, VII.III.19, VII.III.20, eerste lid, VII.III.53, VII.III.86, VII.III.87, VII.III.88, VII.III.124, VII.III.125, VII.III.129, VII.IV.2, VII.IV.4, VII.IV.5, VII.IV.6, VII.IV.7, VII.IV.8, VII.IV.9, VII.IV.13, tweede lid, VII.IV.14, tweede lid, VII.IV.15, tweede lid, IX.I.1, IX.I.2, eerste en derde lid, IX.I.3, IX.I.4, IX.I.6, vierde lid, IX.I.7, eerste lid, IX.I.8, IX.I.10, IX.I.12, X.I.1, XI.II.1, eerste lid, XI.II.2, XI.II.16, XI.II.23, § 1, XI.II.24, XI.II.25, XI.II.26, XI.II.27 en XI.II.28 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, worden bevestigd.

Art. 137. Voor de toepassing van deel XII van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, bekrachtigd bij artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001, moet dat deel XII worden samengelezen met de versie van voornoemd besluit van 30 maart 2001 zoals vastgelegd op de datum van inwerkingtreding van deze wet. De wijzigingen van voornoemd besluit van 30 maart 2001 na die datum van inwerkingtreding zijn slechts van overeenkomstige toepassing op dat deel XII voor zover en in de mate dat daar uitdrukkelijk wordt in voorzien.

Art. 138. Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt, met uitzondering van :

1° artikel 97 dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2001;

2° de artikelen 1 tot 96, 130, 131 en 136 die uitwerking hebben met ingang van 1 april 2001. »

B.1.3. De verzoekende partijen betogen dat de in het geding zijnde bekrachtiging niet diegene zou zijn waarin bij artikel 184 van de Grondwet was voorzien, aangezien zij geen betrekking heeft op de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de geïntegreerde politiediensten. Aangezien niet in de bekritiseerde bekrachtiging was voorzien, zou zij een geldigverklaring vormen die strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij ingrijpt in een hangend rechtsgeding, zonder gemotiveerd te zijn door overwegingen van algemeen belang.

In hun derde middel zijn de verzoekende partijen in de zaak nr. 2546 van mening dat artikel 138 van de wet van 26 april 2002, waarbij terugwerkende kracht tot 1 april 2001 wordt verleend aan de artikelen van die wet die bepalingen bevatten die reeds « op min of meer soortgelijke wijze » waren vermeld in de delen I tot XI van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 en die bepalingen bekrachtigen die in de voormelde delen zijn opgenomen, tot doel heeft de jurisdictionele procedures waarvan die reglementaire bepalingen het voorwerp uitmaken, op discriminerende wijze te beïnvloeden.

B.1.4. Die middelen zijn analoog met die welke het Hof, in verband met de programmawet van 30 december 2001 en de hierbij bestreden bepalingen, heeft onderzocht in zijn arrest nr. 102/2003 van 22 juli 2003. Ze moeten om dezelfde redenen, vermeld *sub* B.16.1 tot B.16.8 van voormeld arrest, worden verworpen.

Ten aanzien van het tweede middel in de zaak nr. 2542

B.2.1. De verzoekers voeren de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met andere grondwettelijke, wettelijke of reglementaire bepalingen, in zoverre de bestreden bepalingen in de graad van inspecteur van politie van de geïntegreerde politie, enerzijds, de onderluchthavenmeesters en eerste onderluchthavenmeesters bij de rijkswacht integreren, en, anderzijds, de wachtmeesters en eerste wachtmeesters bij de rijkswacht die de hoedanigheid hebben van officier van gerechtelijke politie en van officier van bestuurlijke politie, terwijl zij, volgens hen, geïntegreerd hadden moeten worden in de graad van officier van de rijkswacht en vandaar in de graad van officier van de geïntegreerde politie.

B.2.2. Dat middel is identiek aan datgene dat het Hof heeft onderzocht in verband met artikel XII.II.15 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001, bekrachtigd bij artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 en waarnaar artikel 137 van de bestreden wet verwijst. De bestreden bepaling werd bij dat arrest vernietigd, in zoverre zij tot gevolg heeft dat de voormalige onderluchthavenmeesters en eerste onderluchthavenmeesters die voor het behoud van hun oorspronkelijk statuut hebben gekozen, de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, en van officier van bestuurlijke politie niet behouden.

Het middel moet voor het overige worden verworpen om de redenen vermeld *sub* B.17.3 tot B.17.6 van voormeld arrest.

Ten aanzien van het tweede middel in de zaak nr. 2546

B.3.1.1. In het tweede middel in de zaak nr. 2546 voeren de verzoekers de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met verscheidene wetsbepalingen en met algemene rechtsbeginselen, in zoverre de bestreden bepalingen de inspecteurs en afdelingsinspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie die een graad van niveau 2+ hadden binnen de voormalige gerechtelijke politie, integreren in een graad van niveau 2 met een loonschaal van niveau 2+ (artikel XII.II.18 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, bekrachtigd bij artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001).

B.3.1.2. Zij verwijten artikel XII.II.21, derde lid, van hetzelfde besluit dat het de afdelingsinspecteurs 2C inschaalt in de loonschaal M5.2, en artikel XII.VII.17 van dat besluit dat het de enkele afdelingsinspecteurs 2D in staat stelt bevorderd te worden tot de graad van politiecommissaris, zodra zij vier jaar anciënniteit in die loonschaal hebben, terwijl de afdelingsinspecteurs 2C een dergelijke automatische bevordering niet kunnen genieten, aangezien zij worden ingeschaald in de loonschaal M5.2, met toepassing van het voormelde bekrachtigde artikel XII.II.21, derde lid.

B.3.1.3. Zij voeren aan dat de afdelingsinspecteurs C, geslaagden voor het examen D, zouden worden gediscrimineerd doordat artikel XII.VII.11 van hetzelfde besluit niet het brevet 2D overneemt. Die « vergetelheid » zou tot gevolg hebben dat die inspecteurs niet worden ingeschaald in de loonschaal M7*bis*, wat hen nochtans ertoe in staat zou hebben gesteld na vier jaar tot de graad van commissaris te worden bevorderd.

B.3.1.4. De verzoekende partijen voeren een discriminatie aan ten aanzien van de gerechtelijke afdelingscommissarissen 1C die, krachtens artikel XII.II.25 van hetzelfde besluit, in de graad van politiecommissaris, worden ingeschaald in de loonschaal O4, zijnde in hetzelfde kader als dat van de andere officieren dan hoofd- of opperofficieren van de

rijkswacht. Die inschaling zou tot gevolg hebben dat de gerechtelijke afdelingscommissarissen 1C op discriminerende wijze worden gelijkgesteld met de commissarissen 1B, terwijl, volgens de verzoekers, beide categorieën volkomen verschillende posten bekleedden binnen de voormalige gerechtelijke politie.

Zij beweren verder dat het discriminerend is dat de gerechtelijke afdelingscommissarissen 1C zijn ingeschaald in de loonschaal O4.

B.3.1.5. De verzoekers verwijten de artikelen XII.II.25, 27 en 28, alsmede de tabel D1 van bijlage 11 van hetzelfde besluit dat de door de rijkswachters en de leden van de voormalige gemeentepolitie ontvangen premies en toelagen in aanmerking worden genomen bij hun inschaling in de nieuwe politie, terwijl zulks niet het geval zou zijn geweest voor de leden van de voormalige gerechtelijke politie.

B.3.1.6. De verzoekende partijen klagen een discriminatie aan ten aanzien van de hoofdcommissarissen van de gerechtelijke politie, die zou voortvloeien uit de bekrachtigde artikelen XII.II.31 en XII.II.34 van hetzelfde besluit, in zoverre die artikelen de hoofdcommissarissen van de gerechtelijke politie zouden inschalen in de loonschaal O6 of O7 naar gelang van de omvang van het ambtsgebied waar zij hun functies uitoefenen, zonder rekening te houden met het feit of ze in die graad over een anciënniteit beschikken van meer of minder dan zes jaar en terwijl het criterium van anciënniteit in aanmerking is genomen voor de kolonels bij de rijkswacht.

B.3.1.7. De verzoekende partijen klagen het discriminerende karakter aan van het in de artikelen XII.VII.21, XII.VII.22 en XII.VII.23 van hetzelfde besluit georganiseerde mechanisme van aanstelling.

B.3.1.8. De verzoekende partijen verwijten artikel XII.VII.16 van hetzelfde besluit dat het niet van toepassing is op de ambtenaren van de gerechtelijke politie die houder zijn van een van de brevetten vermeld in de voormelde bepaling, maar die worden ingeschaald in de loonschaal M3.2.

B.3.2. Die bepalingen werden bekrachtigd bij artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001 (dat niet het voorwerp uitmaakt van onderhavig beroep) en niet bij de wet van 26 april 2002, die het voorwerp uitmaakt van het beroep in de zaak nr. 2546.

Het middel is derhalve onontvankelijk.

Ten aanzien van het vierde middel in de zaak nr. 2546

B.4.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 2546 verwijten de artikelen 3 en 136 van de bestreden wet dat zij de graden van de nieuwe politie vaststellen, zonder te voorzien in een niveau 2+, terwijl zij de geldelijke voordelen van een dergelijk niveau genoten wanneer zij tot de gerechtelijke politie behoorden en indienstnemingen voor betrekkingen van dat niveau in de toekomst mogelijk zullen zijn. Zij zijn van mening dat de aan hen opgelegde gelijkstelling met niveau 2 hun de mogelijkheid ontzegt om toegang te hebben tot betrekkingen van niveau 2+ in het algemeen bestuur.

B.4.2. Artikel 3 van de wet van 26 april 2002 bepaalt :

« Elk kader bedoeld in artikel 117, eerste lid, van de wet omvat één of meer graden die elkaar in navolgende hiërarchische orde opvolgen :

1° het officierskader :

- a) hoofdcommissaris van politie;
- b) commissaris van politie;
- c) aspirant-commissaris van politie;

2° het middenkader :

- a) hoofdinspecteur van politie;
- b) aspirant-hoofdinspecteur van politie;

3° het basiskader :

- a) inspecteur van politie;
- b) aspirant-inspecteur van politie;

4° het kader van hulpagenten van politie :

- a) hulpagent van politie;
- b) aspirant-hulpagent van politie.

De officieren bedoeld in 1°, a), zijn de hogere officieren. »

Artikel 136 van dezelfde wet is weergegeven *sub* B.1.2.

B.4.3. De grief is identiek aan die welke het Hof heeft onderzocht in het arrest nr. 102/2003 in verband met artikel XII.II.18 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001, bekrachtigd bij artikel 131 van de programmawet van 30 december 2001. Die bepaling is vernietigd, in zoverre zij de inspecteurs en afdelingsinspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie integreert in de graad van hoofdinspecteur van de nieuwe politie.

Het middel dient gegrond te worden verklaard om dezelfde redenen als die waarop die vernietiging berust, vermeld *sub* B.20.1 tot B.20.7 van voormeld arrest.

Ten aanzien van het vijfde middel in de zaak nr. 2546

B.5.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 2546 verwijten de artikelen 3 tot 96 en 136 van de wet van 26 april 2002 bepalingen over te nemen of te bekrachtigen die, op discriminerende wijze, delegaties of subdelegaties in verband met bevoegdheden die de Grondwet aan de wetgever voorbehoudt zouden bevatten, met name de bepalingen opgenomen in de artikelen II.I.11 en III.V.1 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001.

B.5.2. Het middel is onontvankelijk in zoverre het betrekking heeft op andere delegaties en subdelegaties van bevoegdheid dan die welke de bepalingen van de artikelen II.I.11 en III.V.1 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 zouden bevatten : immers, door niet te preciseren om welke bepalingen het gaat, maakt het middel het noch de partijen, noch het Hof mogelijk het onderwerp van de grief nauwkeurig vast te stellen.

B.5.3. De artikelen II.I.11 en III.V.1 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 bepalen :

« Art. II.I.11. Onverminderd artikel 54 van de wet, worden de officieren door Ons benoemd.

Onverminderd artikel 56 van de wet, worden de overige personeelsleden benoemd door de minister of in dienst genomen door de minister of de directeur van de door hem aangewezen dienst van de federale politie. »

« Art. III.V.1. De minister stelt de deontologische code van de politiediensten vast.

Onverminderd het eerste lid, blijven de personeelsleden die een bijzondere beroepskwalificatie genieten onderworpen aan de daaraan verbonden deontologische code. »

B.5.4. De voormelde artikelen van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 werden bekrachtigd bij artikel 136 van de bestreden wet. De wetgever heeft zich aldus de bepalingen toegeëigend waarin de in het middel bekritiseerde delegaties vervat zijn.

B.5.5. De artikelen 27 en 50 van de wet van 26 april 2002 bepalen :

« Art. 27. Behalve bij toepassing van artikel 54 van de wet, worden de officieren door de Koning benoemd.

Behalve met toepassing van artikel 56 van de wet, worden de overige personeelsleden benoemd door de minister of in dienst genomen door de minister of de directeur van de door hem aangewezen dienst van de federale politie. »

« Art. 50. De Koning stelt de deontologische code van de politiediensten vast.

Onder voorbehoud van de toepassing van het eerste lid, blijven de personeelsleden die een bijzondere beroepskwalificatie genieten, onderworpen aan de daaraan verbonden deontologische code. »

B.5.6. Door de bevoegdheid inzake de regeling van de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten aan de wetgevende macht toe te wijzen, heeft de Grondwetgever willen vermijden dat die aangelegenheid zou worden geregeld door de uitvoerende macht alleen; aldus waarborgt artikel 184 van de Grondwet dat daarover wordt beslist door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering.

Hoewel die bepaling, in die aangelegenheid, de normatieve bevoegdheid aldus voorbehoudt aan de federale wetgever - die de essentiële elementen ervan moet regelen -, sluit zij niet uit dat een beperkte uitvoeringsbevoegdheid aan de Koning, of zelfs aan andere door de wetgever aangewezen overheden, wordt overgelaten. Een dergelijke delegatie is niet in strijd met het legaliteitsbeginsel, voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn bepaald.

Bijgevolg dient te worden onderzocht of de bij de bestreden bepalingen aan de Koning verleende machtiging binnen de aldus vastgestelde perken blijft.

B.5.7. Er kan niet redelijkerwijs staande worden gehouden dat de inzake benoemingen verleende machtiging (artikel II.1.11 van het besluit en artikel 27 van de wet) de onder B.5.6 gepreciseerde perken te buiten gaat : enerzijds, omdat de wetgever de voorwaarden voor de benoeming van de betrokkenen heeft vastgesteld; anderzijds, omdat het feit dat de aanwijzing van de betrokken ambtenaren afhankelijk wordt gemaakt van het optreden van de wetgever, niet verenigbaar zou zijn met de vereisten inzake doeltreffendheid van de dienst waartoe zij behoren.

B.5.8. De machtiging die artikel III.V.1 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 aan de minister en artikel 50 van de wet van 26 april 2002 aan de Koning verlenen, kan evenmin worden bekritiseerd. De deontologische regels worden immers vastgesteld in het belang van een beroep of van een openbare dienst en hebben betrekking op tekortkomingen die niet noodzakelijk het voorwerp van een precieze definitie uitmaken. In die omstandigheden vermocht de wetgever te oordelen dat het niet aan hem stond dergelijke regels vast te stellen en dat die moesten worden vastgesteld door de overheden die verantwoordelijk zijn voor de goede werking van de betrokken diensten.

B.5.9. Het middel kan niet worden aangenomen.

Om die redenen,

het Hof

- vernietigt de artikelen 3 en 136 van de wet van 26 april 2002 « houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten », in zoverre zij tot gevolg hebben dat de inspecteurs en de afdelingsinspecteurs van de voormalige gerechtelijke politie worden geïntegreerd in de graad van hoofdinspecteur van de nieuwe politie;

- verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 14 januari 2004.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior